

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет**

***Сутність та перспективи
впровадження
електронної демократії в Україні***

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Вінниця, 15 листопада 2016 р.)**

**Вінниця
ВНТУ
2017**

ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНИХ МАЙДАНЧИКІВ «Е–ДЕМОКРАТІЇ» В ПОЛІТИЧНОМУ ПОЛІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Запропоновано розгляд позиціонування публічних майданчиків «електронної демократії» в політичному полі.

Ключові слова: електронна демократія, публічні майданчики, громадяни, індивіди, технології.

Abstract

A review of the positioning of public areas «electronic democracy» in the political field.

Keywords: e–democracy, public playgrounds, citizens, individuals, technology.

Вступ

Єдина реальність – зміни
Ераклітас, давньогрецький філософ

Під електронною демократією будемо надалі розуміти використання методів та інструментів прямої демократії користувачами телекомунікаційних мереж в процесі взаємодії з органами державної (муниципальної) влади і управління, а також всередині віртуальних мережевих спільнот. У кіберпросторі публічні майданчики стали одним із проявів електронної демократії.

Результати дослідження

Серед дослідників трендів розвитку електронної демократії до цих пір не встановився відносний консенсус з питання інституціалізації віртуальних публічних майданчиків. На нашу думку, на даному етапі розвитку політичної системи необхідно вести мову про стан протоінституціональної легітимації.

Основна проблема полягає в неминучості конкуренції між різними формами представлення політичних інтересів громадян та протидію консерваторів зазначеним процесам. Говорячи іншими словами, якщо майданчики виявляються ефективними, то відбувається перерозподіл владних ресурсів, пов'язаних з правочинністю представлення інтересів населення між структурами представницької влади, ЗМІ, а також іншими політичними акторами і структурами громадянського суспільства. Безумовно, такого роду конфлікти можуть бути врегульовані на конструктивній основі, але в силу інерційності політичної системи необхідне соціальне замовлення на деліберативні практики.

Таке замовлення може бути сформульоване місцевою політичною елітою або стати наслідком модернізаційних трендів розвитку суспільства. Зокрема, поява публічних майданчиків електронної демократії необхідно розглядати в контексті трендів розширення цифрового простору міст. В цьому відношенні майданчика в кіберпросторі закладають основи протоінституту електронної демократії і нового комунікативного середовища, орієнтованого на задоволення потреб індивідів в соціальному і політичному розвитку з використанням можливостей, що надаються новими технологіями.

Мова йде про створення електронних муніципалітетів, під якими розуміється комунікативне середовище віртуального і гібридного просторів, в рамках якого створюються різні сервіси, орієнтовані як на задоволення інформаційних потреб городян, так і на стимулювання творчості в цифровому середовищі, а також здійснення економічної та освітньої діяльності. Як приклад нових середовищ назвемо проекти віртуальних міст, в яких в тривимірному просторі вже сьогодні існують політичні суб'єкти та об'єкти; протікають об'єднуються в потоки політичні процеси; відбувається народження і відмирання різних форм політичної дії.

Розглянуті нами майданчики є однією з форм сетецентричних інновацій, що дозволяють брати участь в суспільному житті без прив'язки до географічно зафіксованого місця, що в умовах підвищення цінності особистого часу дозволяє залучити в політичне життя орієнтованих на мобільний спосіб життя громадян. У загальному вигляді мова йде про використання в телекомунікаційних мережах, широко поширених в країнах з розвиненими демократіями, соціально-політичних технологій краудсорсингу. Розвиток телекомунікаційних мереж додало новий імпульс розвитку поширення (існування як в офлайн, так і в онлайн) [2].

За базовими характеристиками публічні майданчики електронної демократії можна віднести до числа відкритих (особливо в термінах ступеня ефектів і наслідків дій) і багатofакторних (в термінах соціального розмаїття) суб'єктів політичної дії. Не посилаючись на технологічний детермінізм і ґрунтуючись лише на загальновідомих емпіричних даних, необхідно визнати перетворюючу силу сучасних технологій, яка дозволяє звільнити прихований потенціал у більшості індивідів і тим самим стимулювати модернізаційні процеси в політичному полі місцевих спільнот.

Висновки

Як свідчить світовий досвід, публічні майданчики електронної демократії довели право на існування. Увібравши в себе досвід офлайнових деліберативних практик, вони дозволяють знизити дефіцит політичної участі. Однак такий сценарій можливий лише при створенні сприятливих і реальних умов для цивілізованої конкуренції людей, ідей, громадських ініціатив.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко С. В. Політична ідентичність в кіберпросторі. [Текст] / С. В. Бондаренко ред. І. І. Гіхман. – К. : Політична наука, 2005. – 25 с.
2. Бондаренко С. В. Соціальна структура віртуальних мережевих спільнот. [Текст] / С.В. Бондаренко ред. І. І. Гіхман. – К. : Політична наука, 2006. – 22 с.
3. Капустін Б. Г. Моральний вибір в політиці. [Текст] / Капустін Б. Г., В. В. Александров. – К. : Арбіс, 2004. – 58 с.

Куца Марія Вадимівна — студентка групи АТ-136, факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: misakityan96@gmail.com;

Корнієнко Валерій Олександрович — доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Mariia Kutsa — student group АТ-13b, Faculty of Engineering and Transport, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: misakityan96@gmail.com;

Valery Kornienko — Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.